

מסורת הש"ס

(א) [נעלה ב. טובה כד.]
(ב) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]
(ג) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]
(ד) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]
(ה) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]
(ו) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]
(ז) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]
(ח) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]
(ט) [נפח פ"ב ע"ב ע"ב]

תורה אור השלם

1. וזהו השורר על השמא
ביום השלישי וזוהי
השביעי וחשאו ביום
השביעי ובכס בגדיו ורחץ
במים וטהר בגדיו:
במדרש יט
2. כל זה נסתיי בהקמה
אמריי אהקמה ודא
רוחקה מפני קלות ד
3. ודקתה להם לזקת
עולם וזוהי מי הנדבך ובכס
גדיו ודגגה במי הנדבך
טקמא עד הקבר:
במדרש יט כא

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומטיב וכו'
מדרשן מן האפר של
הפמילות: (ב) שם ד"ה וטח
וכי ואין אנשי המעמר:
(ג) שם ד"ה מקריב וכו' ראש
הא להקריב צ"ל ומטיב
להקריב נחש: (ד) שם ד"ה
וטח חלק בראש בחלוקה
אכילת קדשים נוטל מה יפה
כל"ל וד"ה: (ה) שם ד"ה
דקתן נחשין וכו' אס"י וכו'
כלומר רחוקין וכו'. י"ב ע"ה
פ"ב דרש פ"י אישכא ע"ש:
(ו) בא"ד דהיבא דלא נחשין
כי רחוק וישנה אין צריך
כל"ל: (ז) שם ד"ה לא ישה
וכי כשהם שחוד עליה
אינה הזאה והו' לה כל"ל:
(ח) שם ד"ה אגב שונן
עליו כל שהוא וטהור
כל"ל:

מוסף רש"י

מתקנין לו. מומזין לכהן
גדול לעבד יו"כ (טובה כד.).

תוס' ישנים

ואי בתא אשתו עבד
עבודה ואי נור ר' יהודה
שכא יאבא. וא"ת מה ענין
זה לשאר ימות השנה דלית
קפידא בכהן גדול, אבל הכא
דמתקין מנחלים אין לו
להתקין כהן אחר בשביל כך,
שלא פירש ששנה. ואולי
למנוע דעדיפא מינה מקשה.
ה"ר אלחנן אבירודי פ"א
בישרי. פירש בקונטרס אכן
למנוע גמולת כדון
המלכים אוכלים נענין.
משמע לדבריו דהכי פירושו ויהי
מי חלוא מי חלוא ויהי
אשתו ופסליה הו' טלי עמלה
כלל לא הוה שייך למנוע שמה
יאלל דודאי כחלור.
ותימה דלא אשכחן האי דרשא
על כי האי גומא אלל על און
נחלני אלל לל ובחמלן ונחלין
קל, וכו'. ועוד אלל משה
נענה סימנו בים הים ימי,
והכי פריך בנכסות יוא, [ח] על
קריאת שמע, ועוד דלמנוע
הוה ליה להפריש האי טעמא
כיון דלמאי לא איירי בך
שמעמא. ונראה דמי
פירוש, וכי האי גומא יוא

לומר שאינו עושה כל היום. עד הלילה אצל גלילה אס צא להקטיר
חלבים ואימורים יקטיר: גזירה שמא יאכל כל היום אסור באכילת
קדשים מן התורה אלא מדברי סופרים והכי שמעין ליה לר' יהודה
במסכת זבחים (דף טז:). והכי קאמר

רבי יהודה כל היום הוא צאננות
ולא יקריב: והא מוגרשא דהכי
אוקימנא דאי חזי לה דמטה קדים
ועיל לזית הכנסת ומשוי ליה לגיטא
דהאי דמטה גיטא למפרע: מי לא
מיער. ובקדשים צעין שמטה
וגדולה דכתיב (במדבר יח) לך נתתם
למשחה כדרך שהמלכים אוכלים
(חולין קלז:). ברתנ' הוא זורק אס
הדס. של תמידין כדי שיהא גריל
ומזמן צעזכות יו"כ: ומטיב אס
הנדרס. (ב) מדשן מן אפר הפמילות
שכזו וכן כל יום ויום מטיבין צדק
שאלמנ' (שמות ז) צדק צדק צדק צדק
הנרות וכל יום מקטירין קטורת
היכל פרס צשמרת ופרס זין
העריס: וטאר כל הימים אס רלס.
להטיב ולהקריב את כל קרבן שירלס
מקריב ואין (ב) המשמר יכול לעכז
על ידו: מקריב חלק בראש. ראש
הוא (א) להקטיר ולהקריב כל חלק
שיזכר: ונוטל חלק (ו). בחלוקה
אכילת קדשים: בראש. מנה יפה
שיזכר לו: (ג) דרבי עקינא.
לקמן צשמעמין: הכי עניד עבודה.
כל צענה הרי מזין עליו: על הטמא
טהור ועל הטהור טמא. אס הזה
על הטמא נעשה טהור ואס הזה על
הטהור נעשה טמא וילף טעמא
מעל הטמא יתירא דמפרש לקמן:
וחכמים אומרים. על הטמא לדרשא
אחא לומר שאין דברי הוזה אומרים
אלא דצברים המקבילים טומאה אצל
צברים שאין מקבילים טומאה אין
הוזה הניתנת עליהן קרייה הוזה
ונפקא מינה שהשיריים שיש באזור
שירי פסולי הן ואין להשכין להוות:
דקטן נפחון וכו' אס יש באזור
ישנה. כלומר (א) ראוין השיריים
להוות על אדם שזריך הוזה (א) דלא
נחשון (לו) וחזר וישנה ואין צריך
לחזר ולהטעין: לא ישנה. דנפסלו
במלכא דהוזה של צהמה (א) אין
[שם] הוזה עליה והו' להו כמים
שנעשית צהן מלכא: למז טהור.
דריש הכי והוה הטהור אף לאחר
שהו קראו טהור: הניתא למאן
דאמר כו'. פלוגמא היא צזחמים
צפרכ המעורבות (דף פ:). אגב
דגבא. (א) כל שהוא שונן עליו
מטהר: אצל צהמה. שהוא מטבל
ראשי בצעולי אזור צו צריכה שיעור:

שיטביל

שבעת ימים פרק ראשון יומא

יד.

למזה ומזין ע"י טהור ונוגע טמא. תימה מזין עליו אינו
טהור עד שיעזוב יערש שמשו יטהר וא"כ למאי הוה
נוגע טמא טפי ממזין עליו וי"ל דה"ק מזין עליו ההוא גורמת
לו טהרה ונוגע מי חטאת גורמין לו טומאה אי נמי י"ל מזין עליו
טהור היינו טהור שפסלו עליו הוזה

דכיו טהור לגמרי:
מאי מזה נושא. וא"ת ומנא ליה
לגמרא למעקר קרא
ממשמעוטיה לומר דמזה טהור ומזה
דקרא היינו נושא חומר מזה ממש
י"ל מדכתיב והוה הטהור אלמא
דהמזה טהור ואף על גב דדרשין
מיינה טהור מכלל שהוא טמא לימד
על עזוב יום שהוא כשר צברה
י"ל תרתי שמע מינה:

אלא מאי מזה נושא. והא קמ"ל
דעד דדרי כשיעור הוזה
תימה לי א"כ מאי טעמא דרבי ציה
ממאי דלמא מאי מזה נוגע אי משום
דקשא ליה והכתיב נוגע והכתיב
מזה ועוד מזה צעי כיצום נוגע לא
צעי כיצום כיצום הא דכתיב נוגע
ולא כתיב ציה כיצום היינו כי לא
נוגע כשיעור הוזה ומזה דצעי
כיצום היינו כי נגע כשיעור הוזה
ואין למד דמט"ה לא מוקמינן ליה
צנוגע וכדפריש משום דנוגע לא
צעי כיצום אפילו כי נגע כשיעור
מדכתיב והנוגע צמי הנדה יטמא
ולא כתיב ציה כיצום אי הנדה
משמע מים הראוין להוות שיש הנדה
כשיעור דהא ודאי לימא דמי הנדה
לא משמע הכי דאי לא תימא הכי
א"כ כי פריך ונכתוב נושא מאי קא
משיי הא קשמע לן עד דדרי
כשיעור הוזה אכתי תיקשי לך
ליכתוב והנושא מי נדה יכנס בגדיו
דמי הנדה משמע שיש צהן כדי
הוזה ועוד אי מי הנדה משמע
דוקא שיש צהן כדי הוזה אס כן
אין צהן כדי הוזה לא יעמא צמגע
כלל והא לימא דצריש מסכת
כלים משמע דמטמו צמגע דמנן
המס אצות העומאות השרך וכו'
עד ומי חטאת שאין צהן כדי הוזה
הרי אלו מטמאין אדם וכלים צמגע
ואין מטמאין צמשא ואין למד דה"ק
מאי מזה נושא אף נושא אכתי דאין
צמגע דשקולין הן והי מיייהו מפקת
דאס כן מאי פריך ולכתוב נושא לישי
אי הוה כתיב נושא הוה אמינא דוקא
צמשא ולא צמגע להכי כתיב מזה
דהשחא אחי מריויהו ועוד הלשון
אינו משמע כן דקאמר עד דדרי
כשיעור הוזה ולא קאמר עד
דנגע כשיעור הוזה לענין כיצום
גגדים וי"ל דלהכי לא אוקמא צמגע
ולענין כיצום דא"כ הוה משמע
צמגע לענין כיצום וצמשא טהור

הטמא כשיעור עליו טהור. על הטהור לא כל שכן כשיעור עליו שיהיה טהור. והאי דקאמר שלמה אמרתי ויהי רחוקה
ממני למזה ומזין עליו שיהיה טהור, אבל הנוגע והנושא מי הנדה שניהם טמאין. ועל זה אמר שלמה יהי רחוקה ממני,
כלומר ממני מה המזה טהור והנוגע והנושא טמאין, והאי דכתיב קרא ומה והנושא הוא, והאי דכתיב לנושא כלשון מזה
לאשמועין דאינו טמא הנושא מי הנדה אלא אם ישא שיעור הוזה, והוא כדי שיטבול ראשי גבועלין.

הטמא כשיעור עליו טהור. על הטהור לא כל שכן כשיעור עליו שיהיה טהור. והאי דקאמר שלמה אמרתי ויהי רחוקה
ממני למזה ומזין עליו שיהיה טהור, אבל הנוגע והנושא מי הנדה שניהם טמאין. ועל זה אמר שלמה יהי רחוקה ממני,
כלומר ממני מה המזה טהור והנוגע והנושא טמאין, והאי דכתיב קרא ומה והנושא הוא, והאי דכתיב לנושא כלשון מזה
לאשמועין דאינו טמא הנושא מי הנדה אלא אם ישא שיעור הוזה, והוא כדי שיטבול ראשי גבועלין.

הטמא כשיעור עליו טהור. על הטהור לא כל שכן כשיעור עליו שיהיה טהור. והאי דקאמר שלמה אמרתי ויהי רחוקה
ממני למזה ומזין עליו שיהיה טהור, אבל הנוגע והנושא מי הנדה שניהם טמאין. ועל זה אמר שלמה יהי רחוקה ממני,
כלומר ממני מה המזה טהור והנוגע והנושא טמאין, והאי דכתיב קרא ומה והנושא הוא, והאי דכתיב לנושא כלשון מזה
לאשמועין דאינו טמא הנושא מי הנדה אלא אם ישא שיעור הוזה, והוא כדי שיטבול ראשי גבועלין.

עין משפט
נר מצוה

נא א מ"י פ"א מהלכות
עבודת יו"כ ה' ה':
נב ב ג מ"י פ"א מהל' כו'
המקדש ה' יב ופ"י
מהל' מעשה הקדשנות ה'
[ח]:
נב ד מ"י פ"א מהלכות פרה
דלומה ה' ח:
ה ה ו ז מ"י שם פט"ו הלכה
ה:
הא ח מ"י פ"א מהלכות פרה
הלכה ח:
הב ט מ"י שם פט"ו הלכה
ה:

רבינו הגנאל

פ"י ר' יהודה בחימה אומר כל
היום מקריב לומר שאינו
עובד כל היום גזירה שמא
יאכל. כל שבעת [ימים] הוא
זורק את היום כו'. אמר רב
חסדא מתני' דלא כרבי
עקיבא דא"ר עקיבא הא אמר
טהור שפסלו עליו הוזה
נטמא. השואר כיון שהוזה על
כהן גדול נטמא היכי עבדי
עבודה כו'. ר' עקיבא מאי
היא דתניא והוה הטהור על
נטמא. הוזה על הטמא טהור
ועל הטהור טמא דברי ר'
עקיבא. וחכמים אומרים אין
דבריו אלא אמורין אלא
בדברים שמקבלין טומאה
מאי היא כדתנן, בפרה פרק
י"ב נחבון לחוות על האדם
והוה על הבהמה אם יש
באזוב ישנה, לחוות על
הבהמה והוה על האדם אם
יש באזוב לא ישנה. זה הכלל
דבר המקבל טומאה הוזה
חיותו עליו ודבר שאינו
מקבל טומאה אין הוזה
חיותו עליו. פ"י אם נחבון
לחוות על אדם או על כלים
המקבלין טומאה והוה על
(א) בהמה או כלי אברים
[שאין] מקבלין טומאה
(ב) האדם והוזה חיותו עליו
(ג) האדם והוזה חיותו
עליו לטמא ועדיין טהור
הוא, ואם יש באזוב ישנה,
שאינו קורא בו והוה הטהור.
אבל נחבון לחוות על דבר
שאינו מקבל [טומאה] והוה
על דבר המקבל טומאה,
הוא חיותו עליו [ו] נטמא
ואינו יכול לחזור ולהוות, ולא
עוד אלא שכתביל אזור
פסולה, זה טעם רבנן. אבל
המזה על הטהור בשבתו
עומד ולא נטמא. מצאנו
בשחיטת קדשים פרק שני
בחתול פ"ה בדרים הלל.
הניא שרפה אונן, מחוסר
כפורים שיהיה, יוסף הבבלי
אומר כן כשרה מחוסר
כפורים פסולה, ואוקימנא
בהאי קרא פליגי והוה הטהור
על הטמא, הטהור ככלל שהוא
טמא, מה סבר מכלל שהוא
טמא טמא כולה. [ו] נמן סבר
טומאה דהא נטמא. מאי
טעמא דר' עקיבא מדדהו ליה
למיכתב והוה הטהור עליו
וכתב על הטמא ש"מ על
הטמא טהור ועל הטהור טמא
ופפני שמטמא טהורין
בהווא כדרך שמטהר טמאין
בהווא, אמר שלמה אמרתי
אחכמה יהי רחוקה ממני.
ורבין האי והוה הטהור על
הטמא לדבריהם המקבלין
טומאה הוא דאחא. כלומר
ליחשב הוזה אלא אם
תפול דבר המקבל טומאה,
אבל הכא קל וחומר על

הטמא כשיעור עליו טהור. על הטהור לא כל שכן כשיעור עליו שיהיה טהור. והאי דקאמר שלמה אמרתי ויהי רחוקה
ממני למזה ומזין עליו שיהיה טהור, אבל הנוגע והנושא מי הנדה שניהם טמאין. ועל זה אמר שלמה יהי רחוקה ממני,
כלומר ממני מה המזה טהור והנוגע והנושא טמאין, והאי דכתיב קרא ומה והנושא הוא, והאי דכתיב לנושא כלשון מזה
לאשמועין דאינו טמא הנושא מי הנדה אלא אם ישא שיעור הוזה, והוא כדי שיטבול ראשי גבועלין.